

Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky

ZDRAVOTNICTVÍ NA JIŽNÍ MORAVĚ V LETECH 1960 – 1999

2002

Zpracoval Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky
regionální odbor jižní Morava

Fakultní nemocnice U sv. Anny, Výstavní 17/19, 603 00 Brno

Náklad 20 výtisků

Brno, 2002

OBSAH

Úvod	5
Značky a zkratky v tabulkách	7
Převodník jednotlivých diagnóz podle příslušné revize	8
Okresy v kraji Brněnském v roce 1959 a v kraji Jihomoravském v roce 2000	10

1. Brněnský kraj v roce 1959

1.1 Počet obyvatel v okresech k 1.7	12
1.2 Počet obyvatel v kraji	13
1.3 Pohyb obyvatelstva	13
1.4 Dětská úmrtnost do 1 roku a mrtvorozenost	13
1.5 Počet zemřelých na vybrané příčiny smrti	13
1.6 Hlášená onemocnění tuberkulózou a pohlavními nemocemi	13
1.7 Hlášená onemocnění vybranými přenosnými nemocemi	14
1.8 Počet dokonaných sebevražd	14
1.9 Základní ukazatele rozvoje zdravotnictví	14
1.10 Ukazatele využití lůžkového fondu nemocnic	14
1.11 Počet zdravotnických zařízení	15
1.12 Počet lůžek (míst) podle druhu zdravotnických zařízení	15
1.13 Lékaři (přepočtený počet) podle druhu zdravotnických zařízení	15
1.14 Lékaři (přepočtený počet) ve vybraných oborech ambulantní péče v lůžkových a ambulantních zařízeních	15
Jižní Morava 1999 a Jihomoravský kraj 2000 - mapka	16

2. Jižní Morava v letech 1960 - 1999

2.1 Počet obyvatel	18
2.2 Pohyb obyvatelstva	18
2.3 Dětská úmrtnost do 1 roku a mrtvorozenost	19
2.4 Potraty	19
2.5 Počet zemřelých na vybrané příčiny smrti	20
2.6 Hlášená onemocnění tuberkulózou a pohlavními nemocemi	21
2.7 Hlášená onemocnění vybranými přenosnými nemocemi	21
2.8 Počet dokonaných sebevražd	22
2.9 Hlášená onemocnění zhoubnými novotvarami a novotvarami in situ	22
2.10 Hlášená onemocnění na vybrané diagnózy zhoubných novotvarů - muži	23
2.11 Hlášená onemocnění na vybrané diagnózy zhoubných novotvarů - ženy	24

2.12	Základní ukazatele rozvoje zdravotnictví	25
2.13	Ukazatele využití lůžkového fondu nemocnic.....	25
2.14	Počet zdravotnických zařízení.....	26
2.15	Počet lůžek (míst) podle druhu zdravotnických zařízení	26
2.16	Lékaři (přepočtený počet) podle druhu zdravotnických zařízení	27
2.17	Lékaři (přepočtený počet) ve vybraných oborech ambulantní péče v lůžkových a ambulantních zařízeních.....	28

3. Jihomoravský kraj v roce 2000

3.1	Počet obyvatel v okresech k 1.7.....	30
3.2	Počet obyvatel v kraji	31
3.3	Pohyb obyvatelstva	31
3.4	Dětská úmrtnost do 1 roku a mrtvorozenost	31
3.5	Počet zemřelých na vybrané příčiny smrti.....	31
3.6	Hlášená onemocnění tuberkulózou a pohlavními nemocemi	31
3.7	Hlášená onemocnění vybranými přenosnými nemocemi	32
3.8	Počet dokonaných sebevražd	32
3.9	Základní ukazatele rozvoje zdravotnictví	32
3.10	Ukazatele využití lůžkového fondu nemocnic.....	32
3.11	Počet zdravotnických zařízení.....	33
3.12	Počet lůžek (míst) podle druhu zdravotnických zařízení	33
3.13	Lékaři (přepočtený počet) podle druhu zdravotnických zařízení	33
3.14	Lékaři (přepočtený počet) ve vybraných oborech ambulantní péče v lůžkových a ambulantních zařízeních.....	33

ÚVOD

V publikaci jsme se pokusili zachytit v dlouhodobém vývoji vybraná statistická data o demografii, zdravotním stavu obyvatelstva a o činnosti zdravotnických zařízení na území jižní Moravy od roku 1960 do roku 1999, v pětiletých obdobích (rezort zdravotnictví).

Před rokem 1960, hned po osamostatnění Československa, po krátké epizodě nepříliš zdařilého župního uspořádání, fungoval zde zemský systém s dalším členěním na okresy. Tento stav trval do roku 1949, kdy bylo obnoveno krajské zřízení s devatenácti kraji a 270 okresy. Slovensko mělo šest krajů, Čechy osm krajů a Moravu tvořily kraje Jihlavský, Brněnský, Olomoucký, Ostravský a Gottwaldovský.

V lednu 1960 bylo přijato usnesení o přestavbě územní organizace státu. Počet krajů byl omezen, a to na osm krajů v Čechách a na Moravě (včetně hlavního města Prahy) a na tři kraje na Slovensku. Počet okresů se snížil na 108. Po rozdělení Československé federativní republiky v roce 1993 zůstává na území České republiky osm krajů, a to až do roku 1999.

3. prosince 1997 se parlament ústavním zákonem číslo 347/1997 Sb. usnesl na vytvoření vyšších územních samosprávných celků - krajů. Jejich počet se na území České republiky zvýšil z osmi na čtrnáct, počet okresů činí 91. Morava je tvořena krajem Jihlavským, Brněnským, Olomouckým, Ostravským a Zlínským. Tento ústavní zákon nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2000. Na žádost některých krajů byly novelizační zákona změněny jejich názvy: kraj Jihlavský na kraj Vysočina, kraj Brněnský na kraj Jihomoravský a kraj Ostravský na kraj Moravskoslezský.

Právě historická paralela s obdobím do roku 1959 včetně nás přivedla na myšlenku pokusit se o srovnání vybraných ukazatelů z oblasti zdravotnictví z roku 1959 s rokem 2000. V roce 1959 ukončil svoji působnost tehdejší kraj Brněnský a v roce 2000 zahájil svoji činnost současný kraj Brněnský, respektive Jihomoravský, rozlohou a počtem obyvatel srovnatelný. Podle tohoto záměru jsme sestavili publikaci. První a třetí kapitola tvoří rámec obsahující stručný přehled vybraných a pokud možno porovnatelných ukazatelů, v první kapitole z roku 1959 jako výchozí bod pro námi sledované období a ve třetí kapitole z roku 2000 jako výchozí bod období následujícího. Základem publikace je druhá kapitola, která má za úkol ukázat v pětiletých časových úsecích vývoj důležitých ukazatelů zdravotního stavu obyvatel a poskytované zdravotní péče v letech 1960 až 1999.

Před první kapitolu je zařazen výčet okresů, které byly součástí Brněnského kraje do roku 1959, a okresů, které patří do Jihomoravského kraje od 1.1.2000. Původní Brněnský kraj z období let 1949 až 1959 zahrnoval navíc tehdejší okresy Bystřice nad Pernštýnem a Velká Bíteš (nyní kraj Vysočina) a okresy Moravská Třebová a Svitavy (nyní kraj Pardubický). Naopak k němu nepatřil okres Hodonín, který před rokem 1960 byl součástí kraje Gottwaldovského. Střední stav obyvatel v roce 1959

činil 1 011 775, v roce 2000 to bylo 1 137 289. Před druhou kapitolu jsou zařazeny dvě mapky, jižní Morava 1999 a Jihomoravský kraj 2000.

Jako jediný zdroj údajů pro první kapitolu byla použita publikace z našeho archivu, „Zdravotnická statistika kraje Brněnského 1959“, zpracovaná kolektivem tehdejší krajské zdravotnické statistiky. Údaje, které v této publikaci nebyly k dispozici a ani jinak se nám je nepodařilo získat, jsou nahrazeny tečkou. Uvedená publikace z roku 1959 obsahovala pouze tabulky bez doprovodného textu a rozsah sledovaných údajů není zdaleka takový jako v roce 2000. Museli jsme proto omezit i počet údajů z roku 2000 pouze na ty, pro které lze najít srovnání v roce 1959. Přesto jsou tato srovnání pouze orientační, neboť oba kraje se poněkud územně liší, jak ukazuje přehled okresů s počty obyvatel.

Příprava a zpracování publikace, která svým rozsahem není velká, si vyžádaly poměrně dlouhou dobu a podrobné dílčí zkoumání jednotlivých údajů, a to tím delší a náročnější, čím byly zdroje starší. Přestože starší zdroje obsahují velké množství údajů, nejsou se současnými srovnatelné, a to hlavně v důsledku změn sítě zdravotnických zařízení, metodiky sběru a způsobu zpracování i interpretace.

Značky v tabulkách

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytl.

Nula (0; 0,0; 0,00) znamená, že se jev vyskytl, ale hodnota vypočteného ukazatele je tak malá, že ji nelze vyjádřit zvolenou jednotkou.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Definice pojmů

Mrtvorozenost - počet mrtvě narozených na 1 000 narozených celkem.

Úmrtnost

Kojenecká - počet zemřelých do 1 roku věku na 1 000 živě narozených

Novorozenecká - počet zemřelých do 28 dnů věku na 1 000 živě narozených.

Přepočtený počet pracovníků - je součet úvazků jednotlivých pracovníků zdravotnických zařízení, přepočtený podle délky jejich plné týdenní pracovní doby, stanovené pro dané zařízení či pracoviště.

Odborné léčebné ústavy - jsou zdravotnická zařízení ústavní péče určená k poskytování komplexní zdravotní péče osobám s poruchami zdraví, které mají vleklý průběh. Zdravotní péče v nich poskytovaná obvykle navazuje na zdravotní péči poskytovanou v nemocnicích a ambulantních zdravotnických zařízeních. Ústavy jsou specializované zpravidla podle druhu nemocí.

Využití lůžek ve dnech maximální lůžkové kapacity

= počet ošetřovacích dnů / průměrný počet lůžek. Představuje průměrný počet dní sledovaného období, po který bylo každé lůžko obsazeno.

Využití lůžek v procentech skuteční lůžkové kapacity

= počet ošetřovacích dnů x 100 / skutečná lůžková kapacita

Skutečná lůžková kapacita v počtu ošetřovacích dnů - jedná se o počet denních stavů skutečně použitelných lůžek za všechny dny provozu ve sledovaném období.

Průměrná ošetřovací doba

= ošetřovací dny / počet hospitalizovaných

Zkratky

ČSÚ - Český statistický úřad

LDN - léčebna dlouhodobě nemocných

LP - léčebně preventivní

MKN - Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů

OLÚ - odborný léčebný ústav

SZP - střední zdravotničtí pracovníci

TBC - tuberkulóza

UPT - umělé přerušování těhotenství

Převodník jednotlivých diagnóz podle příslušné revize MKN

Název diagnózy	10.revize od 1.1.1994	9.revize od 1.1.1979	8. revize od 1.1.1968	7. revize od 1.1.1958
TBC dýchacího ústrojí	A15	011, 012	D011, D0111	D001-D007
TBC dých. ústr., nerv. soust., jiných orgánů a miliární	A15-A19	010-018	D010-D019	D001-D013
Syfilis časná	A51	091, 092	D091	D021
Syfilis vrozená, časná, pozdní, jiná a neurčená	A50-A53	090-097	D090-D097	D020-D029
Gonokoková infekce	A54	098	D098	D030-D034
Shigellosis	A03	004	D004	D045
Spála	A38	034	D034	D050, D051
Spalničky	B05	055	D055	D085
Virová encefalitida přenášená klíšťaty	A84	063	D063	D082
Virová hepatitida akutní A, B, jiná, chronická, neurčená	B15-B19	070	D070	D092
Jiné infekce způsobené salmonelami	A02	003	D003	D042
ZN žaludku	C16	151	D151	D151
ZN tlustého střeva	C18	153	D153	D153
ZN rektosigmoideálního spojení	C19	154.0	D154	D154
ZN konečníku	C20	154.1	D154	D154
ZN řiti a řitního kanálu	C21	154.2, 154.3	D154	D154
ZN žlučníku	C23	156	D156	D155
ZN jiných a neurčených částí žlučových cest	C24	156	D156	D155
ZN slinivky břišní	C25	157	D157	D157
ZN hrtanu	C32	161	D161	D161
ZN průdušnice	C33	162	D162	D162
ZN průdušky a plíce	C34	162	D162	D162
Zhoubný melanom kůže	C43	172	D172	D190
Jiný zhoubný novotvar kůže	C44	173	D173	D191

Název diagnózy	10.revize od 1.1.1994	9.revize od 1.1.1979	8. revize od 1.1.1968	7. revize od 1.1.1958
ZN prsu	C50	174, 175	D174	D170
ZN hrdla děložního	C53	180	D180	D171
ZN těla děložního	C54	182	D182	D172
ZN vaječníku	C56	183	D183	D175
ZN jiných a neurčených ženských pohlavních orgánů	C57	184	D184	D176
ZN prostaty	C61	185	D185	D177
ZN ledviny mimo pánvičku	C64	189.0	D189.0	D180
ZN ledvinné pánvičky	C65	189.1	D189.1	D180
ZN močovodu	C66	189.2	D189.2	D180
ZN močového měchýře	C67	188	D188	D181
ZN jiných a neurčených močových orgánů	C68	189.3-189.9	D189.9	D181

Okresy v kraji Brněnském v roce 1959 a v kraji Jihomoravském v roce 2000

Brněnský kraj 1959	Jihomoravský kraj 2000
Brno - město	Brno - město
Brno - okolí Rosice Tišnov Židlochovice	Brno - venkov
Blansko Boskovice	Blansko
Břeclav Mikulov Hustopeče	Břeclav
Vyškov Bučovice Slavkov u Brna	Vyškov
Znojmo Moravský Krumlov	Znojmo
Bystřice nad Perštýnem Moravská Třebová Svitavy Velká Bíteš	Hodonín

1. KAPITOLA
BRNĚNSKÝ KRAJ
1959

1.1 Počet obyvatel v okresech Brněnského kraje k 1.7. 1959

Brno - město	313 184
Brno - okolí	62 642
Rosice	44 041
Tišnov	28 165
Židlochovice	38 195
Blansko	45 641
Boskovice	48 409
Břeclav	47 703
Mikulov	37 201
Hustopeče	33 126
Vyškov	46 508
Bučovice	20 841
Slavkov u Brna	33 313
Znojmo	67 633
Moravský Krumlov	31 252
Bystřice nad Perštýnem	22 962
Moravská Třebová	35 160
Svitavy	31 819
Velká Bíteš	23 980
Celkem	1 011 775

Počet obyvatel v Brněnském kraji bez okresů
Bystřice nad Perštýnem, Moravská Třebová,
Svitavy a Velká Bíteš, které nejsou součástí
Jihomoravského kraje v roce 2000

897 854

Zdroj dat: Zdravotnická statistika republiky Československé 1959

1.2 Počet obyvatel

Rok	Počet obyvatel k 1.7.			Počet obyvatel k 31.12		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
1959	490 338	521 437	1 011 775	491 177	522 404	1 013 581

1.3 Pohyb obyvatelstva

Rok	Sňatky	Rozvody	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek
	na 1 000 obyvatel				
1959	7,7	1,3	13,6	9,8	3,8

1.4 Dětská úmrtnost do 1 roku a mrtvorozenost

Rok	Úmrtnost		Mrtvorozenost
	kojenecká	novorozenecká	
1959	19,9	10,0	10,2

1.5 Počet zemřelých na vybrané příčiny smrti na 100 000 obyvatel

Rok	Infekční nemoci	z toho	Novotvary	Nemoci oběhové soustavy	z toho
		TBC dýchacího ústrojí			Ischemická choroba srdeční
1959	31,3	24,5	195,7	340,5	291,9

Rok	Nemoci dýchacího ústrojí	Vnější příčiny	z toho
			Sebevraždy
1959	101,7	66,6	21,5

1.6 Hlášená onemocnění tuberkulózou a pohlavními nemocemi na 100 000 obyvatel

Rok	Tuberkulóza			Pohlavní nemoci		
	nově zjištěná		recidivy	syfilis		gonokok. infekce
	celkem	dých. ústr.		celkem	časná	
1959	181,5	158,9	.	7,7	0,2	28,7

1.7 Hlášená onemocnění vybranými přenosnými nemocemi na 100 000 obyvatel

Rok	Jiné infekce způsobené salmonelami	Shigellosis	Spála	Spalničky	Virová encefalitida	Virová hepatitida
1959	33,2	36,0	314,1	.	3,5	156,2

1.8 Počet dokonaných sebevražd

Rok	Počet dokonaných sebevražd					
	absolutně			na 100 000 obyvatel		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
1959	.	.	218	.	.	21,5

1.9 Základní ukazatele rozvoje zdravotnictví

Rok	Počet lékařů ¹⁾ v nemoc.	Počet lůžek v nemoc.	Počet lůžek v nemocnicích		Počet ambul. ošetř. na 1 obyv.	Počet SZP ¹⁾ v amb. péči na 1 lékaře ¹⁾
	na 1 000 obyvatel		na 1 lékaře ¹⁾	na 1 SZP ¹⁾		
1959	0,4	7,3	18,2	3,7	10,7	1,5

1.10 Ukazatele využití lůžkového fondu nemocnic

Rok	Počet lůžek na 1 000 obyvatel	Využití lůžek		Průměrná ošetřovací doba
		ve dnech	v procentech	
1959	7,3	308,0	86,5	14,1

¹⁾ Přepočtený počet

1.11 Počet zdravotnických zařízení

Rok	Nemocnice	Léčebny dlouhodobě nemocných	Léčebny psychiatrické	Ostatní odborné léč. ústavy	Ambul. zařízení LP péče	Kojenecké ústavy	Dětské domovy	Lázeňské léčebny	Jesle
1959	13	.	1	4	565	3	6	-	86

1.12 Počet lůžek (míst) podle druhu zdravotnických zařízení

Rok	Nemocnice	Léčebny dlouhodobě nemocných	Léčebny psychiatrické	Ostatní odborné léč. ústavy	Kojenecké ústavy	Dětské domovy	Lázeňské léčebny	Jesle
1959	7 449	.	1 010	869	213	180	-	2 637

1.13 Lékaři (přepočtený počet) podle druhu zdravotnických zařízení

Rok	Nemocnice	Léčebny dlouhodobě nemocných	Léčebny psychiatrické	Ostatní odborné léč. ústavy	Ambul. zařízení LP péče	Kojenecké ústavy	Dětské domovy	Lázeňské léčebny	Hygienické stanice
1959	409,84	.	17,00	34,76	1 054,35	10,20	0,95	-	35,75

1.14 Lékaři (přepočtený počet) ve vybraných oborech ambulantní péče v lůžkových a ambulancích zdravotnických zařízeních

Rok	Interní	TBC	Nervové	Dětské	Ženské	Chirurgie	Ortopedie	ORL	Oční	Psychiatrie
1959	54,57	26,58	9,44	88,03	34,88	24,94	11,28	17,06	16,14	7,29

Jižní Morava 1999

Jihomoravský kraj 2000

2. KAPITOLA
JIŽNÍ MORAVA
1960 - 1999

2.1 Počet obyvatel

Rok	Počet obyvatel k 1.7.			Počet obyvatel k 31.12		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
1960	910 788	969 357	1 880 145	912 590	970 875	1 883 465
1965	936 843	993 780	1 930 623	937 349	994 271	1 931 620
1970	947 234	1 005 542	1 952 776	938 965	999 757	1 938 722
1975	961 336	1 024 188	1 985 524	964 491	1 027 491	1 991 982
1980	990 032	1 051 729	2 041 761	988 862	1 052 356	2 041 218
1985	997 046	1 058 764	2 055 810	997 610	1 058 953	2 056 563
1990	999 829	1 058 431	2 058 260	1 000 232	1 059 007	2 059 239
1995	1 000 329	1 058 685	2 059 014	999 673	1 057 566	2 057 239
1999	997 386	1 052 878	2 050 264	997 308	1 052 332	2 049 640

2.2 Pohyb obyvatelstva

Rok	Sňatky	Rozvody	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek
	na 1 000 obyvatel				
1960	7,9	0,9	14,6	9,3	5,3
1965	8,2	1,2	15,4	10,3	5,1
1970	8,7	1,6	14,9	12,1	2,8
1975	9,2	2,0	19,0	12,0	7,0
1980	7,5	2,1	15,4	13,0	2,4
1985	7,3	2,3	13,6	12,4	1,2
1990	8,5	2,4	12,8	12,3	0,5
1995	5,2	2,5	9,3	11,1	-1,8
1999	5,1	2,0	8,5	10,5	-1,9

Zdroj dat:

V roce 1960-1975 demografické statistiky ČSÚ a Zdravotnické stat. ročenky Jihomoravského kraje

V roce 1980-1999 Souborné informace ČSÚ ročník 2000

2.3 Dětská úmrtnost do 1 roku a mrtvorozenost

Rok	Úmrtnost		Mrtvorozenost
	kojenecká	novorozenecká	
1960	19,3	13,0	9,8
1965	20,7	14,9	7,5
1970	17,4	13,2	6,7
1975	16,5	12,2	5,3
1980	15,8	10,5	7,6
1985	10,8	7,2	5,7
1990	9,0	6,2	4,0
1995	5,1	3,2	2,7
1999	3,7	2,3	3,1

Zdroj dat:

V roce 1960-1985 Zdravotnické stat. ročenky Jihomoravského kraje

V roce 1990-1999 Souborné informace ČSÚ ročník 2000

2.4 Potraty

Rok	Počet potratů					
	na 1 000 obyvatel			na 100 narozených dětí		
	celkem	z toho		celkem	z toho	
		samovolné	UPT		samovolné	UPT
1960	7,5	.	.	51,2	.	.
1965	6,7	1,8	4,9	43,1	11,4	31,7
1970	7,2	1,6	5,6	48,4	10,8	37,6
1975	6,2	2,0	4,2	32,4	10,4	22,0
1980	7,1	1,7	5,4	46,1	11,1	35,0
1985	7,8	1,5	6,3	57,5	11,2	46,2
1990	10,8	1,5	9,3	84,1	11,6	72,4
1995	5,0	1,0	3,8	53,8	11,3	41,1
1999	4,2	1,1	3,0	49,0	12,9	34,7

Zdroj dat:

V roce 1960 časové řady vedené pracovištěm zdrav. statistky, samovolné potraty nesledovány

V roce 1965-1999 Zdravotnická statistika Potraty (tzv. zelená řada)

Vysvětlivky:

Mimoděložní těhotenství v roce 1990, 1995 a 1999 zahrnuta v celkem, ne v UPT

Kromě roku 1990 jsou údaje pouze za tuzemky

2.5 Počet zemřelých na vybrané příčiny smrti na 100 000 obyvatel

Rok	Infekční nemoci	z toho	Novotvary	Nemoci oběhové soustavy	z toho	Nemoci dýchacího ústrojí	Poranění, otravy a n. j. následky vnějších příčin	z toho
		TBC dýchacího ústrojí			Ischemická choroba srdeční			Sebevraždy
1960	27,9	20,7	194,9	334,7	253,9	74,7	61,9	.
1965	17,1	11,0	221,4	365,1	261,0	76,0	70,8	15,4
1970	8,4	5,8	216,2	608,9	336,0	125,2	79,2	21,3
1975	6,0	2,8	241,0	640,4	363,9	90,2	75,5	17,7
1980	5,7	2,9	237,4	669,7	365,0	108,7	69,9	14,3
1985	3,6	0,9	229,6	736,2	341,2	48,9	75,7	14,3
1990	3,8	1,1	255,5	719,4	366,5	48,3	78,0	13,7
1995	1,8	0,7	255,0	662,1	329,2	41,6	75,4	15,0
1999	1,5	0,4	255,3	591,7	263,7	44,9	65,5	15,1

Zdroj dat:

V roce 1960-1990 časové řady vedené pracovištěm zdravotnické statistiky

V roce 1995 a 1999 sestavy demografie

Sebevraždy ze Zdravotnické statistiky Sebevraždy (tzv. zelená řada); údaj z roku 1960 není k dispozici

2.6 Hlášená onemocnění tuberkulózou a pohlavními nemocemi na 100 000 obyvatel

Rok	Tuberkulóza			Pohlavní nemoci		
	nově zjištěná		recidivy	syfilis		gonokoková infekce
	celkem	dých.ústr.		celkem	časná	
1960	118,0	96,7	41,0	7,8	-	17,6
1965	48,9	38,2	41,5	3,8	0,1	51,0
1970	52,4	43,3	15,1	3,3	2,3	55,3
1975	38,8	32,0	8,9	1,7	0,5	78,1
1980	35,7	29,0	7,1	3,0	1,5	64,0
1985	20,6	16,8	2,7	0,6	0,1	39,8
1990	15,5	12,9	0,4	0,3	0,0	34,0
1995	14,7	12,7	0,7	1,7	0,2	10,0
1999	14,9	11,8	0,5	3,7	1,7	7,4

Zdroj dat:

Zdravotnická statistika Tuberkulóza a respirační nemoci (tzv. zelená řada)

Zdravotnická statistika Pohlavní nemoci (tzv. zelená řada)

2.7 Hlášená onemocnění vybranými přenosnými nemocemi na 100 000 obyvatel

Rok	Jiné infekce způsobené salmonelami	Shigellosis	Spála	Spalničky	Virová encefalitida	Virová hepatitida
1960	56,2	41,6	264,3	569,4	14,7	198,8
1965	30,1	45,0	170,1	253,4	5,5	150,4
1970	32,5	118,4	173,4	379,9	6,8	64,0
1975	136,6	147,4	152,3	108,2	6,1	69,3
1980	190,9	57,6	230,0	24,5	3,5	104,7
1985	86,4	84,0	227,0	-	4,1	47,0
1990	654,7	13,5	201,2	81,6	1,0	33,4
1995	696,5	6,2	151,8	-	6,3	10,8
1999	590,2	2,1	59,0	-	2,9	18,1

Zdroj dat:

Zdravotnická statistika Přenosné nemoci (tzv. zelená řada)

2.8 Počet dokonaných sebevražd

Rok	Počet dokonaných sebevražd					
	absolutně			na 100 000 obyvatel		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
1960
1965	210	87	297	22,42	8,75	15,38
1970	310	106	416	32,73	10,54	21,30
1975	261	91	352	27,15	8,89	17,73
1980	222	70	292	22,43	6,66	14,30
1985	227	67	294	22,77	6,33	14,30
1990	214	68	282	21,40	6,42	13,79
1995	253	55	308	25,29	5,20	14,96
1999	258	52	310	25,87	4,94	15,12

Zdroj dat:

Zdravotnická statistika Sebevraždy (tzv. zelená řada)

2.9 Hlášená onemocnění zhoubnými novotvary a novotvary in situ

Rok	Počet hlášených onemocnění					
	absolutně			na 100 000 obyvatel		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
1960	2 329	2 259	4 588	255,7	233,0	244,0
1965	3 055	2 764	5 819	326,1	278,1	301,4
1970	3 581	3 189	6 770	378,0	317,3	346,6
1975	3 920	3 557	7 477	407,8	347,3	376,6
1980	3 748	3 443	7 191	378,6	327,4	352,2
1985	4 094	3 792	7 886	410,2	258,0	383,3
1990	4 344	4 195	8 539	434,5	396,3	414,9
1995	5 487	5 531	11 018	548,5	522,4	535,1
1999	5 726	5 871	11 597	574,1	557,6	565,6

Zdroj dat:

Zdravotnická statistika Zhoubné novotvary (tzv. zelená řada)

2.10 Hlášená onemocnění na vybrané diagnózy zhoubných novotvarů - muži

Rok	absolutně									
	C16	C18	C19-C21	C25	C32	C33, C34	C43	C61	C67	C64-C66, C68
1980	349	200	269	118	82	824	53	242	132	123
1985	301	232	305	126	77	834	64	298	155	130
1990	279	287	289	147	82	808	72	308	168	164
1995	236	364	364	136	90	832	120	464	217	254
1999	211	370	360	161	101	792	109	572	238	274
	na 100 000 mužů									
1980	35,3	20,2	27,2	11,9	8,3	83,2	5,4	24,4	13,3	12,4
1985	30,2	23,2	30,6	12,6	7,7	83,6	6,4	29,9	15,5	13,0
1990	27,9	28,7	28,9	14,7	8,2	80,8	7,2	30,8	16,8	16,4
1995	23,6	36,4	36,4	13,6	9,0	83,2	12,0	46,4	21,7	25,4
1999	21,2	37,1	36,1	16,1	10,1	79,4	10,9	57,3	23,9	27,5

Zdroj dat:

Zdravotnická statistika Zhoubné novotvary (tzv. zelená řada)

Údaje za roky 1960-1975 nejsou k dispozici

Vysvětlivky:

Diagnozy podle MKN-10, předešlé MKN viz. Převodník

2.11 Hlášená onemocnění na vybrané diagnózy zhoubných novotvarů - ženy

Rok	absolutně									
	C16	C18	C19-C21	C23, C24	C33, C34	C43	C50	C53	C54	C56, C57
1980	237	189	183	100	94	66	560	174	254	185
1985	231	231	186	132	102	64	629	190	270	214
1990	222	278	207	121	127	76	677	174	262	234
1995	199	330	235	146	186	128	890	179	252	239
1999	147	354	278	116	202	97	982	220	320	225
	na 100 000 žen									
1980	22,5	18,0	17,4	9,5	8,9	6,3	53,2	16,5	24,2	17,6
1985	21,8	21,8	17,6	12,5	9,6	6,0	59,4	17,9	25,5	20,2
1990	21,0	26,3	19,6	11,4	12,0	7,2	64,0	16,4	24,8	22,1
1995	18,8	31,2	22,2	13,8	17,6	12,1	84,1	16,9	23,8	22,6
1999	14,0	33,6	26,4	11,0	19,2	9,2	93,3	20,9	30,4	21,4

Zdroj dat:

Zdravotnická statistika Zhoubné novotvary (tzv. zelená řada)

Údaje za roky 1960-1975 nejsou k dispozici

Vysvětlivky:

Diagnózy podle MKN-10, předešlé MKN viz. Převodník

2.12 Základní ukazatele rozvoje zdravotnictví

Rok	Počet lékařů ¹⁾ v nemoc.	Počet lůžek v nemoc.	Počet lůžek v nemocnicích		Počet ambulantních ošetření na 1obyvatele	Počet SZP ¹⁾ v ambul. péči na 1 lékaře ¹⁾
	na 1 000 obyvatel		na 1 lékaře ¹⁾	na 1 SZP ¹⁾		
1960	0,41	7,1	17,5	3,8	9,0	1,49
1965	0,38	7,4	19,3	4,0	11,4	1,53
1970	0,47	7,4	15,8	3,3	11,7	1,58
1975	0,49	7,4	15,0	3,3	11,4	1,47
1980	0,51	7,3	14,3	3,0	14,5	1,54
1985	0,63	7,6	12,0	2,8	15,1	1,53
1990	0,76	7,6	9,9	2,5	14,1	1,55
1995	0,85	6,9	8,2	2,0	15,6	1,96
1999	0,79	6,6	8,4	2,0	14,8	1,89

Zdroj dat:

Zdravotnické statistické ročenky Jihomoravského kraje

¹⁾ Přepočtený počet

2.13 Ukazatele využití lůžkového fondu nemocnic

Rok	Počet lůžek na 1 000 obyvatel	Využití lůžek		Průměrná ošetřovací doba
		ve dnech	v procentech	
1960	7,1	306,9	85,8	14,1
1965	7,4	291,0	83,8	14,7
1970	7,4	283,8	82,7	14,4
1975	7,4	297,8	85,7	13,2
1980	7,3	309,7	89,3	13,5
1985	7,6	301,7	88,7	13,0
1990	7,6	262,9	80,5	12,2
1995	6,9	272,9	77,7	10,1
1999	6,6	254,0	74,4	8,6

Zdroj dat:

V roce 1960-1990 Zdravotnické statistické ročenky Jihomoravského kraje

V roce 1995-1999 Zdravotnická statistika Lůžková péče (tzv. zelená řada)

2.14 Počet zdravotnických zařízení

Rok	Nemocnice	LDN	Psychiatrické léčebny	Ostatní OLÚ	Ambul. zař. LP péče	Kojenecké ústavy	Dětské domovy	Lázeňské léčebny	Jesle
1960	27	3	3	3	1 064	6	8	2	135
1965	24	.	4	3	.	7	6	-	178
1970	21	.	4	3	.	4	6	-	161
1975	20	8	4	3	.	3	6	-	206
1980	20	8	4	2	.	3	6	-	254
1985	20	9	4	3	.	3	6	-	263
1990	22	12	4	3	1 208	3	6	-	184
1995	38	9	4	3	3 387	1	6	5	50
1999	35	10	4	4	4 276	1	3	7	12

2.15 Počet lůžek (míst) podle druhu zdravotnických zařízení

Rok	Nemocnice	LDN	Psychiatrické léčebny	Ostatní OLÚ	Kojenecké ústavy	Dětské domovy	Lázeňské léčebny	Jesle
1960	13 391	491	3 694	514	447	305	128	4 486
1965	14 235	.	3 810	512	479	275	-	6 740
1970	14 453	.	3 660	512	274	375	-	7 621
1975	14 513	1 079	3 421	360	184	432	-	8 340
1980	14 844	1 079	3 460	182	184	432	-	10 822
1985	15 614	1 139	3 530	222	184	449	-	11 256
1990	15 545	1 537	3 470	272	149	351	-	6 744
1995	14 211	945	2 653	200	35	338	1 588	1 574
1999	13 481	880	2 611	192	35	183	2 104	320

Zdroje dat:

V roce 1960-1990 Zdravotnické statistické ročenky Jihomoravského kraje

V roce 1995, 1999 Zdravotnická statistika Síť zdravotnických zařízení (tzv. zelená řada)

2.16 Lékaři (přepočtený počet) podle druhu zdravotnických zařízení

Rok	Nemocnice	Léčebny dlouhodobě nemocných	Psychiatrické léčebny	Ostatní odborné léčebné ústavy	Ambulantní zařízení léčebně prev. péče
1960	765,66	5,60	59,17	27,27	1 891,32
1965	737,55	.	73,10	26,06	2 106,32
1970	917,00	.	86,08	37,80	2 427,53
1975	976,14	35,45	87,25	34,08	2 901,95
1980	1 058,47	24,90	95,89	5,50	3 301,47
1985	1 298,95	32,34	101,06	5,45	3 736,64
1990	1 570,55	48,01	97,33	6,70	3 931,47
1995	1 744,34	37,40	105,70	8,15	3 750,85
1999	1 610,17	36,00	111,78	8,50	3 948,13

Rok	Kojenecké ústavy	Dětské domovy	Lázeňské léčebny	Hygienické stanice
1960	20,73	2,18	.	75,50
1965	20,24	2,19	-	.
1970	10,75	6,00	-	108,82
1975	6,53	10,33	-	117,07
1980	5,38	10,58	-	141,54
1985	4,88	11,80	-	167,02
1990	3,50	10,01	-	152,17
1995	.	.	24,00	111,80
1999	.	.	27,60	98,59

Zdroj dat:

V roce 1960-1990 Zdravotnické statistické ročenky Jihomoravského kraje

V roce 1995, 1999 Zdravotnická statistika Síť zdravotnických zařízení (tzv. zelená řada)

2.17 Lékaři (přepočtený počet) ve vybraných oborech ambulantní péče v lůžkových a ambulantních zdravotnických zařízeních

Rok	Vybrané obory ambulantní péče										
	interní	TBC	nervový	dětský	ženský	chirurgický	ortopedický	ORL	oční	psychiatrický	stomatologický
1960	84,03	47,91	21,27	164,04	57,93	36,54	21,44	30,36	30,38	10,03	545,04
1965	80,84	52,12	27,01	218,53	74,39	46,66	24,61	36,35	38,88	21,62	604,12
1970	100,50	51,24	33,69	255,55	92,26	63,98	31,63	43,89	50,16	39,34	689,85
1975	138,63	53,42	41,54	326,59	124,42	77,16	37,18	55,78	63,22	51,86	804,90
1980	174,54	49,92	45,30	399,05	151,27	99,12	45,18	58,09	64,26	56,87	947,99
1985	204,37	52,92	58,67	464,73	182,58	102,32	48,64	60,61	80,95	60,36	1 115,94
1990	223,99	44,52	66,54	466,85	180,84	97,57	58,19	72,12	93,14	70,47	1 143,31
1995	257,93	47,38	104,94	490,31	238,21	126,62	84,54	100,49	113,96	84,33	1 250,71
1999	307,88	47,98	119,59	475,64	263,53	153,36	91,51	115,57	132,58	89,63	1 299,67

Zdroj dat:

V roce 1960-1990 Zdravotnické statistické ročenky Jihomoravského kraje

V roce 1995,1999 Zdravotnická statistika Síť zdravotnických zařízení (tzv. zelená řada)

3. KAPITOLA
JIHOMORAVSKÝ KRAJ
2000

3.1 Počet obyvatel v okresech Jihomoravského kraje k 1.7. 2000

Brno-město	383 034
Brno-venkov	159 130
Blansko	107 788
Břeclav	124 959
Vyškov	86 701
Znojmo	114 124
Celkem	975 736
Hodonín	160 953
Celkem	1 136 689

Zdroj dat:

Souborné informace ČSÚ, ročník 2000

3.2 Počet obyvatel

Rok	Počet obyvatel k 1.7.			Počet obyvatel k 31.12		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
2000	550 999	585 690	1 136 689	550 476	585 110	1 135 586

3.3 Pohyb obyvatelstva

Rok	Sňatky	Rozvody	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek
	na 1 000 obyvatel				
2000	5,3	2,6	8,4	10,6	-2,2

3.4 Dětská úmrtnost do 1 roku a mrtvorozenost

Rok	Úmrtnost		Mrtvorozenost
	kojenecká	novorozenecká	
2000	3,2	2,4	2,6

3.5 Počet zemřelých na vybrané příčiny smrti na 100 000 obyvatel

Rok	Infekční nemoci	z toho	Novotvary	Nemoci oběhové soustavy	z toho
		TBC dýchacího ústrojí			Ischemická choroba srdeční
2000	1,6	0,4	273,5	597,8	234,5

Rok	Nemoci dýchacího ústrojí	Vnější příčiny	z toho
			Sebevraždy
2000	37,9	66,2	15,8

3.6 Hlášená onemocnění tuberkulózou a pohlavními nemocemi na 100 000 obyvatel

Rok	Tuberkulóza			Pohlavní nemoci		
	nově zjištěná		recidivy	syfilis		gonokok. infekce
	celkem	dých. ústr.		celkem	časná	
2000	181,5	158,9	.	7,7	0,2	28,7

3.7 Hlášená onemocnění vybranými přenosnými nemocemi na 100 000 obyvatel

Rok	Jiné infekce způsobené salmonelami	Shigellosis	Spála	Spalničky	Virová encefalitida	Virová hepatitida
2000	553,9	1,6	30,8	-	3,6	6,2

3.8 Počet dokonaných sebevražd

Rok	Počet dokonaných sebevražd					
	absolutně			na 100 000 obyvatel		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
2000	141	39	180	25,6	6,7	15,8

3.9 Základní ukazatele rozvoje zdravotnictví

Rok	Počet lékařů ¹⁾ v nemoc.	Počet lůžek v nemoc.	Počet lůžek v nemocnicích		Počet ambul. ošetř. na 1 obyv.	Počet SZP ¹⁾ v amb. péči na 1 lékaře ¹⁾
	na 1 000 obyvatel		na 1 lékaře ¹⁾	na 1 SZP ¹⁾		
2000	1,0	7,2	7,3	1,8	15,6	1,4

3.10 Ukazatele využití lůžkového fondu nemocnic

Rok	Počet lůžek na 1 000 obyvatel	Využití lůžek		Průměrná ošetřovací doba
		ve dnech	v procentech	
2000	7,2	278,2	.	9,1

¹⁾ Přepočtený počet

3.11 Počet zdravotnických zařízení

Rok	Nemocnice	Léčebny dlouhodobě nemocných	Léčebny psychiatrické	Ostatní odborné léč. ústavy	Ambulantní zařízení LP péče	Kojenecké ústavy	Dětské domovy	Lázeňské léčebny	Jesle
2000	25	3	1	2	2 424	1	2	1	3

3.12 Počet lůžek (míst) podle druhu zdravotnických zařízení

Rok	Nemocnice	Léčebny dlouhodobě nemocných	Léčebny psychiatrické	Ostatní odborné léč. ústavy	Kojenecké ústavy	Dětské domovy	Lázeňské léčebny	Jesle
2000	8 240	423	797	72	35	145	166	90

3.13 Lékaři (přepočtený počet) podle druhu zdravotnických zařízení

Rok	Nemocnice	Léčebny dlouhodobě nemocných	Léčebny psychiatrické	Ostatní odborné léč. ústavy	Ambulantní zařízení LP péče	Kojenecké ústavy	Dětské domovy	Lázeňské léčebny	Hygienické stanice
2000	2 055,97	16,30	45,67	3,10	2 409,72	1,49	3,81	3,00	59,52

3.14 Lékaři (přepočtený počet) ve vybraných oborech ambulantní péče v lůžkových a ambulantních zdravotnických zařízeních

Rok	Interní	TBC	Nervové	Dětské	Ženské	Chirurgie	Ortopedie	ORL	Oční	Psychiatrie
2000	201,55	26,48	81,12	274,00	159,79	109,23	61,65	80,25	83,72	60,12